

Provinciale Staten

Clustercode NW
Ons kenmerk DOC-00696087
Bijlage(n) 1

Uw kenmerk -
Maastricht 24 september 2024
Verzonden 24 september 2024

Onderwerp

Antwoord van Gedeputeerde Staten op schriftelijke vragen

Van het lid : René Franssen
Fractie : BBB
Inzake : Situatie rondom het Donker pimpernelblauwtje

*Naar aanleiding van het artikel (L1 nieuws) dd 16-8-2024 "Donker pimpernelblauwtje weg uit Nederland 'Zal jaren duren voor hij terug is' " heeft de BBB fractie de volgende vragen.
In het artikel wordt geschreven dat er dit jaar geen vlinder van de genoemde soort is waargenomen.
Waarschijnlijk ligt dat aan een verkeerd moment van maaien in 2020 van een Posterholtse berm, die als enige habitat in Nederland diende van deze vlinder. Sindsdien zou de daar aanwezige populatie sterk verminderd en zelfs verdwenen zijn uit de Posterholtse berm.*

Vraag 1.

1. Hoe groot is het habitatgebied (in vierkante meters) waarnaar gerefereerd wordt in het artikel?

Antwoord

Het Natura 2000-gebied Roerdal heeft een oppervlakte van ongeveer 840 ha (8.400.000 m²), dit betreft het gehele Natura 2000-gebied Roerdal. Het specifieke leefgebied dat nu is ingericht en op termijn geschikt moet zijn voor het donker pimpernelblauwtje is ca 100 ha. groot.

Vraag 2.

Klopt het dat de Posterholtse berm het enige gebied is in Nederland dat geschikt is als habitat voor deze vlindersoort?

Antwoord

De genoemde berm plus aangrenzende oever van de Vlootbeek vormde tot dit jaar het enige leefgebied van deze soort in Nederland. Mogelijk zijn er andere potentiële leefgebieden, maar daar komt de soort momenteel niet voor.

De deskundige vermeldt dat er reeds 20 jaar aan deze vlindersoort aandacht wordt besteed en concludeert: "vorig jaar werden er nog vijf (!!)" gezien. Dit jaar nul."

Vraag 3.

Welke stappen zijn er in 20 jaar genomen om het welzijn van de soort (het levensvatbaar maken van de populatie) te verbeteren?

Antwoord

Onderstaande stappen zijn genomen om een duurzame staat van instandhouding voor deze soort te bereiken:

- a) In 2005 is een Beschermingsplan Roerdal¹ opgesteld voor deze soort
- b) Er zijn vanaf 2015, met als basis het Beschermingsplan, afspraken gemaakt over het maaibeheer met Waterschap Limburg, Provincie Limburg, Gemeente Roerdalen, Staatsbosbeheer en Stichting het Limburgs Landschap en particulieren met een beheerovereenkomst
- c) De soort is als richtlijnsoort opgenomen in het Natura 2000-plan Roerdal (in het ontwerp van 2019 en in 2024 definitief) waarbij maatregelen en kennisleemten zijn benoemd. Deze maatregelen zijn nu in uitvoering. Maatregelen zijn o.a. functieverandering van landbouwgronden binnen de goudgroene natuur (C1 gronden) naar natuur. In eerste instantie is dit gebeurd door de Dienst Landelijk Gebied en later ook door Provincie Limburg, Staatsbosbeheer en Stichting Limburgs Landschap waarbij ca 100 ha is ingericht. Inrichting bestond uit het ontwikkelen van bloemrijke graslanden.
- d) Binnen deze gebieden is vanaf dat de gebieden zijn ingericht het beheer afgestemd op de leefwijze van het donker pimperlauwtje.
- e) Voor het oplossen van de kennisleemten over uitbreiding van het leefgebied voor deze soort zijn diverse onderzoeken uitgevoerd.
- f) Naar aanleiding van de maaifout door het Waterschap Limburg in juli 2020 is er door de Provincie Limburg een waarschuwingsbrief gestuurd naar het Waterschap Limburg en is een last onder dwangsom ter voorkoming van herhaling opgelegd ten aanzien van de meermaals vastgestelde overtreding van artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming. Dit heeft geresulteerd in een Herstelplan opgesteld door het Waterschap Limburg. De in het Herstelplan genoemde maatregelen om de schade te herstellen en herhaling van een dergelijke fout te voorkomen heeft het Waterschap Limburg nu volgens planning grotendeels uitgevoerd.
- g) Er worden momenteel door het Waterschap Limburg en de Provincie Limburg verschillende onderzoeken uitgevoerd om op termijn vlinders te kunnen bijplaatsen.

Vraag 4.

Hoeveel subsidiegelden (totaal) zijn er gemoeid met de onder andere "staat van instandhouding" van deze vlinder op jaarlijkse basis EN gedurende de looptijd van dit gehele

¹ Boeren, J., 2005, Beschermingsplan Donker pimperlauwtje Roerdal, DLG 2005

project (ongeacht de organisatie, graag het bedrag vermelden)?

Antwoord

In totaal is er € 1.198.660,60 aan subsidiegelden verstrekt voor maatregelen die verband houden met deze soort. Onderverdeeld naar verschillende werkzaamheden gaat dit om € 74.0024 voor 63 ha aangepast maaien in de periode 2018-2023, € 31.868 kwaliteitsverbetering binnen bestaande natuurgebieden gebieden en € 1.092.768 voor inrichting van 17 ha goudgroene natuur en 44.5 ha aangepast maaien. Aangepast maaien bestaat vooral uit de extra kosten door het maaien met een wetlandtrack in natte omstandigheden. Er worden geen subsidies op jaarlijkse basis verstrekt.

Vraag 5.

Hoeveel FTE werken er specifiek aan deze diersoort binnen eigen organisatie, provincie Limburg?

Antwoord

Er is één medewerker direct betrokken bij deze soort die voor circa 10 procent (ca 0.1 FTE) voor deze beleidscasus wordt ingezet. De tijdsinzet komt daarbij niet alleen ten gunste van deze soort, maar kan gerelateerd worden aan een breder scala aan doelstellingen (bijvoorbeeld de kwaliteitsverbetering van het Glanshaverhooiland).

Vraag 6.

Is er bij de provincie Limburg bekend dat de populatie in Limburg, en waarschijnlijk in Nederland al sinds 2023 verdwenen is?

Antwoord

Nee, in 2023 zijn er nog vijf vlinders aangetroffen in het gebied (bron Vlinderstichting).

Vraag 7.

Is gezien het geconstateerde feit dat de vlinder niet meer voorkomt in Limburg/ Nederland, de subsidie derhalve "on hold" gezet? Zo nee, waarom niet en waarvoor wordt deze subsidie dan nog verleend?

Antwoord

Nee, het donker pimperlblauwtje is een habitatrichtlijnsoort waarvoor in het aanwijzingsbesluit is opgenomen dat het leefgebied vergroot moet worden en de kwaliteit van dit leefgebied moet verbeteren. Dit om een goede staat van instandhouding te verkrijgen. Subsidies zijn verleend voor het inrichten en kwaliteitsverbetering van Glanshaverhooiland. Glanshaverhooiland is een voor het Roerdal aangewezen habitattype maar is tegelijkertijd ook het leefgebied van het donker pimperlblauwtje. Deze soort is als habitatrichtlijnsoort aangewezen voor het Natura 2000-gebied Roerdal.

Verder wordt in het artikel door de deskundige gerefereerd aan een mierensoort, de steekmier.

Vraag 8.

Is deze soort nog wel aanwezig in de betreffende wegberm?

Antwoord

Ja, deze mierensoort, de gewone steekmier, is tijdens onderzoek in augustus 2024 nog aangetroffen in deze berm.

Vraag 9.

Is voor de steekmier ook een subsidieprogramma actief?

Antwoord

Nee, de gewone steekmier is op zichzelf geen aandachtsoort. Er kunnen wel subsidies of opdrachten worden verleend voor het inrichten en beheer van het leefgebied van het donker pimpernelblauwtje waarbij ook aandacht is voor het verbeteren van de omstandigheden van deze mier. In 2024 zijn twee opdrachten verleend voor specifiek onderzoek naar deze mier².

Volgens het artikel hoopt de deskundige op termijn op terugkomst van de vlinder. Hierbij wordt verwezen naar een (genetisch) gezonde populatie donker pimpernelblauwtjes in Duitsland. Hierbij spreekt de deskundige specifiek over uitzetten van de vlinder en zelfs over het uitzetten op meerdere plaatsen.

Het uitzetten van wilde dieren is vergunning plichtig (artikel 11.61 besluit activiteit leefomgeving).

Vraag 10.

Bent u op de hoogte van de plannen om deze vlinder uit te zetten op meerdere locaties?

Antwoord

Ja, in het door GS vastgestelde Ontwerp Natura 2000-plan Roerdal en ook het door GS vastgestelde definitieve Natura 2000-plan Roerdal is het bijplaatsen van deze soort op verschillende locaties binnen het Roerdal al als maatregel opgenomen.

Vraag 11.

Heeft de provincie mogelijk al een aanvraag hiervan ontvangen?

Antwoord

Nee, er zijn nu nog geen concrete plannen om deze soort uit te zetten. Zoals in het artikel al wordt vermeld moet eerst het leefgebied geschikt zijn alvorens dieren uitgezet kunnen worden. De ontwikkeling van het leefgebied kan nog jaren duren. Er zijn wel al onderzoeken bezig om op termijn wel de contacten en draagvlak in Duitsland te hebben en de noodzakelijke onderzoeken gereed te hebben.

Vraag 12.

Dient de steekmier voor deze uitbereiding van het habitat van de vlinder ook verplaatst c.q. op andere locaties uitgezet te worden om het juiste habitat te creëren?

² Onderzoek om te bepalen of de mieren in Duitsland overeenkomen met de mieren in Nederland om zo geschikte donorlocaties te kunnen bepalen en een onderzoek naar het verbeteren van leefgebieden in Nederland.

Antwoord

Nee, uit onderzoek is gebleken dat uitzetten van mieren niet duurzaam is, er worden dan ook geen mieren uitgezet. Wel lopen er onderzoeken op welke wijze het leefgebied van de mier het beste ontwikkeld kan worden.

Vraag13.

Welke beperkende voorwaarden worden er met het uitzetten van de vlinder in een nieuw gebied op de omgeving van het nieuwe habitatgebied gelegd, indien de vlinder uitgezet wordt in zijn nieuw te creëren habitat?

Antwoord

Het gaat hierbij niet om nieuw habitatgebied maar om nieuw leefgebied. In het aanwijzingsbesluit voor het Roerdal is opgenomen dat voor deze soort het leefgebied uitgebreid moet worden en de kwaliteit van het leefgebied moet verbeteren. Omdat de soort reeds is opgenomen in het aanwijzingsbesluit moest daar al aan getoetst worden in het kader van vergunningverlening. In die zin wijzigt er niets. De nu reeds uitgevoerde maatregelen dragen bij aan de instandhoudingsdoelen en daarmee aan een betere uitgangssituatie voor vergunningverlening.

Het is mogelijk als er nu ver buiten de reeds ingerichte gebieden nieuw leefgebied wordt ontwikkeld nieuwe beperkingen komen voor nieuwe ontwikkelingen (als die significante invloed zouden hebben op de instandhoudingsdoelen), maar dit is inherent aan het gegeven dat er nieuw gebied ingericht moet worden om de soort duurzaam in stand te houden.

Voor het importeren van dieren uit een ander EU land zijn ook regels gesteld door de NVWA.

Vraag 14.

Wordt er bij een mogelijke aanvraag van een vergunning om deze vlinder uit te zetten, ook gecontroleerd of de aanvrager aan alle andere wettelijke voorwaarden voldoet, die bij deze aangevraagde activiteit horen?

Antwoord

Voor het uitzetten van vlinders is een vergunning noodzakelijk en er zal natuurlijk aan alle regels die hierbij horen voldaan moeten worden.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

College van Gedeputeerde Staten

Provincie Limburg

Postbus 5700

6202 MA Maastricht

Maastricht, 26-8-2024

Betreft: Situatie rondom het Donker pimperlblauwtje

Geachte College,

Naar aanleiding van het artikel (L1 nieuws) dd 16-8-2024 "Donker pimperlblauwtje weg uit Nederland 'Zal jaren duren voor hij terug is' " heeft de BBB fractie de volgende vragen.

In het artikel wordt geschreven dat er dit jaar geen vlinder van de genoemde soort is waargenomen. Waarschijnlijk ligt dat aan een verkeerd moment van maaien in 2020 van een Posterholtse berm, die als enige habitat in Nederland diende van deze vlinder. Sindsdien zou de daar aanwezige populatie sterk verminderd en zelfs verdwenen zijn uit de Posterholtse berm.

1. Hoe groot is het habitatgebied (in vierkante meters) waarnaar gerefereerd wordt in het artikel?
2. Klopt het dat de Posterholtse berm het enige gebied is in Nederland dat geschikt is als habitat voor deze vlindersoort?

De deskundige vermeldt dat er reeds 20 jaar aan deze vlindersoort aandacht wordt besteed en concludeert: "vorig jaar werden er nog vijf (!!) gezien. Dit jaar nul."

3. Welke stappen zijn er in 20 jaar genomen om het welzijn van de soort (het levensvatbaar maken van de populatie) te verbeteren?
4. Hoeveel subsidiegelden (totaal) zijn er gemoeid met de onder andere "staat van instandhouding" van deze vlinder op jaarlijkse basis EN gedurende de looptijd van dit gehele project (ongeacht de organisatie, graag het bedrag vermelden)?
5. Hoeveel FTE werken er specifiek aan deze diersoort binnen eigen organisatie, provincie Limburg?
6. Is er bij de provincie Limburg bekend dat de populatie in Limburg, en waarschijnlijk in Nederland al sinds 2023 verdwenen is?
7. Is gezien het geconstateerde feit dat de vlinder niet meer voorkomt in Limburg/ Nederland, de subsidie derhalve "on hold" gezet? Zo nee, waarom niet en waarvoor wordt deze subsidie dan nog verleend?

Verder wordt in het artikel door de deskundige gerefereerd aan een mierensoort, de steekmier.

8. Is deze soort nog wel aanwezig in de betreffende wegberm?
9. Is voor de steekmier ook een subsidieprogramma actief?

Volgens het artikel hoopt de deskundige op termijn op terugkomst van de vlinder. Hierbij wordt verwezen naar een (genetisch) gezonde populatie donker pimpernelblauwtjes in Duitsland. Hierbij spreekt de deskundige specifiek over uitzetten van de vlinder en zelfs over het uitzetten op meerdere plaatsen.

Het uitzetten van wilde dieren is vergunning plichtig (artikel 11.61 besluit activiteit leefomgeving).

10. Bent u op de hoogte van de plannen om deze vlinder uit te zetten op meerdere locaties?
11. Heeft de provincie mogelijk al een aanvraag hiervan ontvangen?
12. Dient de steekmier voor deze uitbereiding van het habitat van de vlinder ook verplaatst c.q. op andere locaties uitgezet te worden om het juiste habitat te creëren?
13. Welke beperkende voorwaarden worden er met het uitzetten van de vlinder in een nieuw gebied op de omgeving van het nieuwe habitatgebied gelegd, indien de vlinder uitgezet wordt in zijn nieuw te creëren habitat?

Voor het importeren van dieren uit een ander EU land zijn ook regels gesteld door de NVWA.

14. Wordt er bij een mogelijke aanvraag van een vergunning om deze vlinder uit te zetten, ook gecontroleerd of de aanvrager aan alle andere wettelijke voorwaarden voldoet, die bij deze aangevraagde activiteit horen?

Wij zien uw schriftelijke beantwoording graag tegenmoet, binnen de daarvoor gestelde termijn.

Namens de BBB fractie,

René Franssen

[Donker pimpernelblauwtje weg uit Nederland: 'Zal jaren duren voor hij terug is' - L1 Nieuws](#)